Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

6-йил чиқиши.
21 АВГУСТ 1971 й.
ШАНБА
№ 196 (1571).
БАҲОСИ 2 ТИЙИН.

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

Беш йиллик вахтасида

ОКТЯБРНИ ҚАРШИЛАБ

«Совет кишиларининг кийим-кечак ва енгил саноатнинг бошқа буюмларига бўлган эҳтиёжларини тағин ҳам тўлиқ қондириш мақсадида шу тармоқда маҳсулот ишлаб чиқариш ҳажми 35—40 процент кўпайтирилсин».
(КПСС XXIV съезди Директиваларидан)

Сергелидаги «Октябрь 50 йиллиги» номли тикувчилик фабрикасининг коллективи халқ истеъмоли буюмлари ишлаб чиқаришни тобора кўпайтирмоқда. Чеварлар тайёрланаётган буюмларнинг сифатли, бежирим бўлишига ҳам асосий эътиборни қаратишаяпти. Чунки маҳсулот сифати — корхона кўзгуси.

Фабрика ишчилари шу кунларда вақтдан ўзган ҳолда меҳнат қилиб, ишлаб чиқаришда янгидан-янги ютуқларни қўлга киритмоқдалар. Ўн кундан бери улар октябрь ойи ҳисобига маҳсулот ишлаб чиқаришяпти.

— Биз, — дейди фабрика план бўлимининг бошлиғи К. Селиванова, — ички резервларни ишга солганлигимиз, цехларда ўзаро социалистик мусобақани қизитганимиз туфайли меҳнатда шундай муваффақиятларни қўлга киритяпмиз. Тўққиз ойлик топшириқ шараф билан бажарилди. Шу давр ичида икки миллион 83 минг сўмлик маҳсулот тайёрланди.

Фабрикамиз ишчилари эришилган ютуқларни мустаҳкамлаш, 1971 йил топшириқларини муддатидан илгари адо этиш мақсадида социалистик мусобақани кун сайин қизитмоқдалар. Бунда корхонанинг М. Мипбозова, Р. Қаршиева, Р. Соколова сингари пешқадамлари барчага намуна бўлишаяпти.

САНОАТ ХОДИМЛАРИНИНГ РАПОРТИ

Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ҳузуридаги Марказий статистика бошқармаси хабар беради: Ўзбекистон саноати ходимлари КПСС XXIV съездининг тарихий қарорларини амалга ошира бориб, янги беш йиллик биринчи йили планини муддатидан олдин адо қилиш учун социалистик мусобақани кенг ривожлантириб, маҳсулотни реализация қилиш ва бир қанча энг муҳим буюмларни ишлаб чиқариш саккиз ойлик планини 20 августда бажардилар.

ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ПАРТИЯ КОМИТЕТИНИНГ ПЛЕНУМИ

Кеча Тошкент область партия комитетининг пленуми бўлиб ўтди. Пленумда КПСС XXIV съезди қарорлари асосида бошланғич партия ташкилотлари фаолиятини янада яхшилаш чоралари тўғрисида Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети II пленуми қабул қилган қарори бажарилишининг бориши муҳокама қилинди.

Пленумда область партия комитетининг иккинчи секретари Б. М. Истомин доклад қилди.

Пленум ишида Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари О. У. Салимов қатнашди.

Пленум муҳокама қилинган масала юзасидан тегишли қарор қабул қилди. (ЎзТАГ).

СЎНГГИ БЛОК ТАЙЁР

Тошкент ГРЭСининг азаматлари қисқа муддат ичида сўнгги ўн иккинчи блокни қуриб битказдилар.

Бугун

монтажчилар, созловчилар 12-блокда монтаж ва созлаш ишларига якун ясадилар. Янги блок учун Запорожьедан трансформатор узеллари, Харьковдан турбиналар, Ленинграддаги «Электросила» заводидан генераторлар, Таганрогдан буғ қозонлари келтирилди.

— Қурувчилар, монтажчилар ва созловчилар, — дейди Тошкент ГРЭСи капитал қурилиш бўлими бошлиғининг ўринбосари Олег Зарембо, — келаси ҳафтада сўнгги блокни фойдаланишга топширадилар.

Ўқув йили тараддуди

ҲАММА НАРСА ТАХТ

Тошкент педагоглари КПСС XXIV съезди қарорларини ҳаётга татбиқ эта бориб, совет ва партия ташкилотларининг ёрдами ҳамда жамоатчилик ва оталиқдаги ташкилотларнинг актив иштироки туфайли

Кеча

шаҳардаги барча мактабларни жорий ремонт қилиш ишларини ниҳоясига етказдилар. 10395 нафар юқори синф ўқувчиларидан ташкил этилган 490 ўқувчилар ремонт-бригадалари мактаб хоналарини ремонтдан чиқаришди, ҳовлиларни ва спорт майдонларини ободонлаштиришда иштирок этишди. Трактор, кабель, лак-бўёқ, Чкалов номидаги авиация заводларининг, шаҳар ремонт-қурилиш идораси ва бошқа ташкилотларнинг мактабларни янги ўқув йилига тайёрлашдаги кўрсатган хизмати айниқса салмоқли бўлди.

236 умумий таълим мактабларидан 175 таси капитал ва 61 таси жорий ремонтдан чиқарилди. Шунингдек, мактаб ошхоналари, буфетлар, ўқув устахоналари ҳам ремонт қилинди. Парта ва доскалар бўялди, мактабларга қўшимча 3206 та янги парталар келтирилди. Янги ўқув кабинетлари ташкил қилинди, устахоналар жиҳозланди. 5700 ўқитувчи ва раҳбар ходимлар янги программа бўйича ишлаш учун қайта тайёргарликдан ўтди. Шаҳарнинг барча районларида анъанавий август педагогика кенгашларига тайёргарлик кетяпти.

Ўрта Осиё темир йўли Тошкент тепловоз депосининг машинистлари муҳим халқ хўжалиги юклари ортилган составларни муваффақият билан бошқариб, беш йиллик топшириқларини шараф билан адо этаяптилар.

СУРАТДА: депонинг илғор машинистларидан (чапдан ўнгга) Тўлқин Зиёмуҳамедов ва Аббос Турсунхўжаев.

Партия ташкилотларида

Қурувчиларга ғамхўрлик

Қурилиш ишлари жадал суръатлар билан олиб борилаётган участкаларда, ҳали фойдаланишга топширилмаган объектларда бинокорлар учун зарур шароит яратиб берилганми? 159-қурилиш тресги партия комитети қурувчиларга маиший хизмат кўрсатиш аҳволи билан мунтазам қизиқиб боради. Партия комитетининг бўлиб ўтган йиғилишларидан бирида бу муҳим масала атрофлича кўриб чиқилди. Трест бирлашган касаба союз комитетининг раиси Р. Салимов, трест бошқарувчиси н и н г ўринбосари Н. Альтман ўртоқларнинг бинокорлар учун яратиб берилган қулайликлар ҳақидаги ахборотлари тингланди. Бу соҳада йўл қўйилган камчиликлар бирма-бир кўрсатилиб, уларни тугатиш юзасидан қатор конкрет тадбирлар белгиланди.

Ўшандан буён ҳали кўп вақт ўтгани йўқ. Аммо бир қатор тадбирлар ҳозирнинг ўзидаёқ амалга оширилди. Чунончи, сабзавот, мева ва полиз маҳсулотлари билан қурувчиларни таъминлаш, уларга иссиқ овқатлар тайёрлаб бериш ишлари яхши йўлга қўйилди. Бир қатор қурувчилар бригадалари коллективларининг илтимослари ҳисобга олиниб, улар вагон-уйлар билан таъминланди.

«ЯНГИЛИК» АТЕЛЬЕСИ

Бугун

Чилонзор массивининг Ғафур Ғулом кўчасидаги «Янгилик» ательесида тикув машиналари ва техника воситаларини ўрнатиш бошланди. Янги ательеда яқин орада дастлабки буюртмалар қабул қилинади.

Суратда: ателье биносининг кўриниши.

Л. ГЛАУБЕРЗОН фотоси.

КОЛЛЕКТИВ КУЧИ БИЛАН

Тошкентдаги устки трикотаж кийимлари фабрикаси коллективи ўз кучи билан янги тўқув цехи биносини фойдаланишга топширди.

Цехнинг янги биносида такомиллаштирилган тўқув станоклари ўрнатилган.

Бугун

бу ерда тайёрланган материалларнинг умумий миқдори 45 минг сўмга етди.

Цех коллективи йил охиригача 5 миллион 800 минг сўмлик устки трикотаж кийимлари тайёрлашга аҳд қилди.

МАРҲАБО, ВЬЕТНАМ ФАРЗАНДЛАРИ

В. И. Ленин номли Тошкент Давлат университетининг тайёрлов факультетида янги ўқув йили учун қизғин ҳозирлик олиб борилмоқда.

Куни кеча қардош Вьетнам Демократик Республикаси йигит-қизларидан бир группаси Тошкентга келди. Улар 1 сентябрдан бошлаб тайёрлов факультетининг студентлари бўлишади. Кутиб олиш маросими дўстлик ва қардошлик байрамига айланиб кетди.

Факультет декани А. Акрамов мухбиримизга бундай деди:

— Педагогик коллективимиз қардош мамлакатдан келган бир юз ўттиз йигит-қизни қучоқ очиб кутиб олди. Уларга бир йил давомида улуғ рус тилини меҳр ва муҳаббат билан ўргатамиз. Бундан ташқари, улар математика, химия фанлари, чизмачилик сирларини яқиндан ўрганадилар.

ФАРЗАНДЛАРИМИЗ УЧУН

Шу кунларда шаҳримиздаги саноат моллари билан савдо қилувчи магазинларда кичкинтойларга аталган ретузалар пайдо бўлди. Бу трикотаж фирмасининг янги маҳсулоти бўлиб, жун аралаш эластикадан тайёрлангандир.

Фирма коллективи шундай матоларни ўзлари тайёрламоқдалар. Кийимлар эса иккинчи филиалда тикиб чиқарилмоқда.

Бугун

тайёр маҳсулотлар сақланадиган омбордан бир неча минг сўмлик кичкинтойлар кийими савдо тармоқларига юборилди. Филиал чеварлари қисқа муддатда шундай буюмлардан тўрт мингдан ортиғини тикиб чиқардилар. Умуман, фирмада олтмишдан ортиқ номда халқ истеъмоли буюмлари тайёрланяпти.

ОЛТИН ТАНГА

Ойбек номли Ўзбекистон халқлари тарихи музейи экспонатлари орасидан ўрин олган янги топилма кўпчиликнинг диққатини тортяпти. У Абдал Мўмин ҳокимлиги даврида 1747—1751 йилларда зарб этилган олтин тангадир.

Тангани Қашқадарё область, Ульянов районидаги 26-мактаб ўқитувчиси К. Ғуломов Қўрғонтепа қишлоғидан топди.

БЎЛИМ ЯНГИЛАНМОҚДА

Музей ходимлари совет даври бўлимини янги экспонатлар билан бойитишга алоҳида эътибор бермоқдалар. Унга 60—70 йиллар мобайнида Ўзбекистон халқ хўжалиги эришилган муваффақиятлар ҳақида ҳикоя қилувчи экспонатлар қўйилмоқда.

Румыния фашизм асоратидан озод қилинган куннинг 27 йиллиги олдидан

Тантаналар давом этмоқда

Шу кунларда пойтахтимизда Румыния фашизм асоратидан озод қилинганлигининг 27 йиллигига бағишлаб турли тадбирлар ўтказилмоқда.

Кеча

экскаватор заводининг ишчи ва хизматчилари мажлислар залига тўпландилар. Бу ерда Совет Иттифоқи — Румыния дўстлик жамияти Тошкент бўлимининг ташаббуси билан йиғилиш ўтказилди. Йиғилишда бўлим правлениесининг аъзоси, филология фанлари кандидати, доцент Озод Шарафиддинов Румыния халқининг социализм даврида эришган муваффақиятлари ҳақида доклад қилди. Шундан кейин, сўзга чиққанлар мангу дўстликнинг ривожланиб бораётганлиги ҳақида гапирдилар.

Корхонада ташкил қилинган фото кўргазма ҳаммада қизиқиш уйғотди. Унда Румыния халқ хўжалиги, саноати, фани, маданияти ютуқлари акс этган. Виставкани Румыния — Совет Иттифоқи дўстлик жамияти Тошкентга юборган.

Бундан ташқари, пойтахтимиздаги бошқа корхоналарда ҳам ана шундай тантанали маросимлар ўтказилмоқда. Йиғилишларнинг қатнашчилари Румыния — Совет Иттифоқи Дўстлик жамияти номига табрик телеграммалари йўлламоқдалар.

ҚИЗИҚАРЛИ, ТАЪСИРЧАН

Пойтахтимизнинг Чилонзор районида шу куннинг муҳим вазифаси бўлган ҳуқуқ билимларини тарғиб қилишга катта эътибор берилмоқда.

Район идеология ходимларининг навбатдаги конференцияси ана шу масалага бағишланди. Район партия комитетининг биринчи секретари О. Соқиев «КПСС XXIV съезди қарорлари асосида социалистик қонунчиликни мустаҳкамлаш ҳамда ҳуқуқ билимлари пропагандасини яхшилаш соҳасидаги вазифалар» деган мавзуда доклад қилди. Шунингдек, Чилонзор район ижроия комитетининг масъул секретари М. Е. Шолохова, «Ташинжстрой» трести партия комитетининг секретари В. И. Пименов, катта судья Т. А. Скалевая, район прокурори А. Ш. Шарипов ва бошқа ўртоқларнинг ҳуқуқ билимлари пропагандасига бағишланган лекция ва суҳбатлари тингланди.

Ўрмон хазинаси

Республика ўрмон хўжалиги устахоналарида кенг истеъмол буюмлари кўплаб ишлаб чиқарила бошланди. Мухбиримиз Ўзбекистон ССР ўрмон хўжалиги Давлат комитети катта инженери Қобил Юсуповдан яна қандай хил буюмлар ишлаб чиқарилаётганлиги ҳақида сўзлаб беришни сўради.

— Ўзбекистонд а г и барча ўрмон хўжаликларида кенг халқ истеъмоли буюмлари ишлаб чиқарадиган махсус цехлар бор. Тошкент ўрмон хўжалигида ҳам мева саватлари, рўзғорбоб буюмлар тайёрланяпти. Меваларни қуритиш учун ишлаб чиқарилаётган махсус мосламалар бошқа ўрмон хўжаликларига ҳам юборилмоқда.

Яқинда халқ хўжалиги истеъмоли буюмлари сафига яна тўртта янги хил буюм қўшилди. Тошкент ўрмон хўжалигида эса асалари уялари тайёрлана бошланди. Қорақалпоғистон АССР ва Сурхондарёда эса чорвадорларнинг ўтов-уйларини ишлаб чиқариш йўлга қўйилди.

— Бутунитти ф о қ ўрмончилар кунини қандай меҳнат муваффақиятлари билан кутиб олапсизлар?

— Ўрмон хўжаликлари ўз байрамларини зиммаларига олган мажбуриятларини муддатидан олдин бажариш билан кутиб олмоқдалар. Масалан, Тошкент ўрмон хўжалиги коллективи 1 августдаёқ 9 ойлик ишлаб чиқариш планини бажарган эди. 84 минг 500 сўмлик ўрнига 89 минг 900 сўмлик маҳсулот тайёрланди.

Тонгги газеталарда

● 19 августда Минск областининг байроғида иккинчи Ленин ордени порлади. Бу — область меҳнаткашларининг саноат ва қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини ривожлантириш борасида саккизинчи беш йиллик топшириқларини бажаришда эришган катта муваффақиятлари учун берилган мукофотдир.

● Германия Бирлашган Социалистик партияси Марказий Комитетининг Биринчи секретари Э. Хонеккер маслаҳатлашиш учун Берлинга келган КПСС Марказий Комитетининг аъзоси, СССР Ташқи Ишлар министри А. А. Громико билан учрашди.

● Горький областининг автомобиль ва химия саноати корхоналарида КПСС XXIV съезди қарорлари асосида ишлаб чиқариш самарадорлигини ошириш учун қилинаётган ишлар тўғрисида «КПСС Марказий Комитетида» сарлавҳаси билан КПСС Марказий Комитетининг қарори берилган. Қабул қилинган қарорда айтиладики, бутун мамлакат меҳнаткашлари каби мазкур корхоналарнинг коллективлари ҳам КПСС XXIV съезди томонидан халқ хўжалигини янада ривожлантириш борасида қўйилган вазифаларни бажариш устида зўр иштиёқ билан ишламоқдалар.

КПСС аъзоси Маҳмуджон Ҳакимов 10-автомобиль ремонти заводининг пешқадам пайвандчиларидан ҳисобланади. Кўплар қатори у ҳам ўзининг шахсий беш йиллик топшириқларини тўрт йилда бажариш иштиёқида фидокорлик билан меҳнат қилаяпти.

СУРАТДА: М. Ҳакимов.

М. Нуриддинов фотолари.

● Давр нафаси

Чинакам ғамхўрлик

«ҲОЗИРДА ЭСКИ ШАҲАР ИНТЕРНАТЛАРИДА 1700 БОЛА ЎҚИМОҚДА. БУЛАРНИНГ ДЕЯРЛИ ҲАММАСИ КИЙИМ БОШГА МУҲТОЖДИРЛАР.

МАОРИФ ШЎРОСИ ШУЛАРГА КИЙИМ БОШ ҚИЛИБ БЕРИШ УЧУН ИЖРОКОМ ВА БОШҚА ТЕГИШЛИ ЖОЙЛАРГА МУРОЖААТ ҚИЛДИ».

«Туркистон» газетаси, 1923 йил. 26 апрель.

70-йилларга келиб, пойтахтимизда мактаб интернатларнинг сони анча кўпайди. Уларда билим ва таълим олаётган болаларга чексиз ғамхўрлик кўрсатилмоқда. Ёш авлодни келажакда ажойиб кишилар бўлиб етишишлари учун ҳамма шароитлар муҳайё қилинган.

Тошкент шаҳар маориф бўлимида мухбиримизга маълум қилишларича, шаҳарда бўлимга қарашли бешта интернат-мактаб бор. 1971 йилда бу мактабларнинг тарбияланувчилари учун катта маблағ ажратилган. Болалар йилнинг ҳар фаслига мослаб чиройли ва яхши кийинишлари, вақтида тўйиб овқатланишлари, ётоқхоналар ва барча ўқув қуроллари учун 1 миллион 750 минг сўм пул сарфланмоқда.

Тошкент шаҳрида Ўзбекистон ССР Маориф министрлигига қарашли яна тўққизта интернат ишлаб турибди. Бу интернатларда фарзандларимиз музика сирлари, спорт ўйинлари, техника ҳунармандчилиги билан ошно бўлмоқдалар. Шунингдек, хаста болалар тарбияланадиган интернатларда ҳам чинакам ғамхўрлик намуналари кўрсатилмоқда.

Министрлик бу интернатлар сарф харажатлари учун 1971 йилда уч миллион 950 минг сўм маблағ ажратган.

Юқоридаги рақамлар совет ҳукуматимиз ёш авлодни тарбиялашда мислсиз ғамхўрлик қилаётганлигини кўрсатади.

КУБА. Мамлакат аҳолисини ўзида ишлаб чиқарилган гуручлар билан кенг миқдорда таъминлаш тобора кўпаймоқда.

СУРАТДА: мамлакатда қурилган гуруч қуритиш корхоналаридан бирининг кўриниши. Пренс-Латин—ТАСС фотоси.

чет элларда

СОФИЯ

Кюстендил округининг Бобов дол районида Болгариядаги энг йирик энергетика комплексларининг бири қурилмоқда. У ерда 1,5 миллион тонна кўмир қазиб чиқаришни таъминлайдиган «Бабино» кўмир шахтаси, 600 минг киловатт қувватли «Бобов дол» теплоэлектроцентрали ва «Дяково» гидроузели қурилади. Ана шу гидроузель ёнида 30 миллион куб метр сув сиғадиган сув омбори барпо этилади. Бу омборнинг сувидан 10 минг гектардан ортиқ экинзорларни ҳам суғориш учун фойдаланиш мумкин.

Энергетика комплексининг ҳамма объектлари Болгария мутахассислари ишлаб чиққан лойиҳаларга мувофиқ қурилади.

(ТАСС).

СТОКГОЛЬМ

Бу ерда шимолдаги мамлакатлар — Дания, Норвегия, Финляндия ва Швеция молия, савдо министрлари, шунингдек давлат банклари директорларининг кенгаши бўлди. Кенгаш қатнашчилари Вашингтон ҳукуматининг Америка долларини «қутқариб қолиш» соҳасидаги тадбирлари муносабати билан ўртага қўйилган проблемаларни муҳокама қилдилар.

Ахборотда айтилишича, бу учрашувда шимолдаги мамлакатлар ўртасида савдо сиёсати масалалари юзасидан маҳкам алоқа боғлаш тўғрисида бир қарорга келинган.

(ТАСС).

БОГОТА

Колумбия деҳқонлари чинакам ер ислоҳоти ўтказилишини талаб қилмоқдалар. Департаментнинг пуч ваъдаларидан тоқати тоқ бўлган ерсиз деҳқонлар, ташлаб қўйилган етти хўжаликни босиб олдилар. Аммо маъмурлар уларга қарши армия бўлинмаларини юбордилар.

(ТАСС).

ЛОНДОН

Кейинги ўн йил ичида Буюк Британия аҳолисининг сони 2,6 миллион кишидан зиёд кўпайди ва ҳозирги вақтда 55,3 миллион кишидан иборат. Шу йил кўклам фаслида ўтказилган аҳолини рўйхатга олиш тўғрисидаги дастлабки маълумотларда шу тўғрида гапирилади.

Лондон аҳолисининг сони шу давр ичида 8 миллион кишидан 7,4 миллион кишигача камайган.

(ТАСС).

Тошкент. Октябрь районида янги мактаб биносини бунёд этаётган 159-трест 13-қурилиш бошқармасининг бинокорлари «Биринчи қўнғироқ — 1 сентябрда» шиори остида меҳнат қилмоқдалар. Минг ўқувчини ўз бағрига оладиган янги мактаб энг замонавий ўқув жиҳозлари билан таъминланади.

СУРАТДА: қурилишнинг пешқадам бинокорлари (чапдан) ойна ўрнатувчи Г. Казанцев, дурадгорлар бригадасининг бошлиғи Р. Немагилов, сувоқчи Е. Калагасиду ва дурадгор Т. Рассказов ўртоқлар.

А. Горокрик ва А. Авазов фотоси. ЎзТАГ фотохроникаси.

КПСС XXIV СЪЕЗДИ ҚАРОРЛАРИНИ АМАЛГА ОШИРАМИЗ!

Турмуш маданияти ва давр

Коммунистик жамият қурилиши кенг кўламда қулоч ёйиб, янгидан-янги ғалабалар қўлга киритилаётган ҳозирги даврда меҳнаткашларни коммунистик руҳда тарбиялаш масаласи энг муҳим вазифалардан бири бўлиб қолди. Бу вазифа янгича урф-одат ва маросимларни меҳнаткашлар ҳаётига тадбиқ қилиш, социалистик жамиятимиз тараққиётига тўсқинлик қилаётган, совет кишиларнинг маънавий қиёфасига тамомила ёт бўлган диний урф-одат ва маросимларни ҳаётдан бутунлай супириб чиқаришдан иборатдир. Чунки, янги урф-одат ва маросимлар совет жамияти ривожланишининг умумий қонуниятлари инъикоси сифатида намоён бўлса, ўтмиш сарқитлари эса умри тугаган, эски ижтимоий тузумнинг маҳсулидир. КПСС XXIV съезди қарорларида таъкидлаб ўтилганидек: «Одамларнинг онги ва хатти-ҳаракатларидаги ўтмишнинг барча сарқитларига қарши кураш олиб боришни давом эттириш зарур. Бу ишга партия, жамиятимизнинг барча онгли кишилари ҳар доим эътибор бериши зарур».

Жамиятимиз тараққиётининг ашаддий душмани, совет кишиларининг маънавий қиёфасига тамомила ёт бўлган чиркин диний урф-одат ва маросимларни йўқотишда кишиларимизнинг меҳнат қаҳрамонликлари билан боғлиқ бўлган янги урф-одат ва маросимларни ҳаётга тадбиқ этиш, уларни янада кенгроқ ёйиш ғоят муҳимдир. Бу жиҳатдан саноат корхоналари, қурилиш ва транспорт ташкилотлари, олий ўқув юртлари ва бошқа маданий муассасаларда партия комитети ва бошқа жамоат ташкилотлари раҳбарлигида меҳнаткашлар ўртасида олиб борилаётган ва анъанага айланиб бораётган «Ишчилар синфига бағишлаб», «Студентлар сафига қабул қилиш», тантанали никоҳ, комсомол билетини топшириш маросимлари, «Урок ва Болға», Пахта байрами, Совет Армияси сафига узатиш, пионер ва комсомол сафига қабул қилиш, интернационал дўстлик кечалари ғоят катта аҳамиятга эгадир.

Айниқса, Меҳнат Қизил Байроқ орденли К. Е. Ворошилов номли «Ташсельмаш» заводида «Ишчи синфига бағишлаб» маросими қизиқарли ўтади. «Энг яхши ишчи» бўйича 1970 йили 8 марта конкурс ўтказилди. Ўтган йили 75 ишчига ана шундай ном берилди. Конкурс ғолиблари завод директорининг махсус буйруғи билан пул мукофоти олдилар.

25 йиллик меҳнат стажига эга бўлган эрлар ва 20 йиллик меҳнат стажига эга бўлган аёлларга бутуниттифоқ машинасозлари байрами кунида «Завод ветерани» унвони берилади. Ўтган йили бундай шарафли унвонга 47 киши сазовор бўлди.

Низомий номли Тошкент Давлат педагогика институтида «Биринчи курс студентига бағишлаб» маросимини ўтказиш анъанага айланган. Самимий табриклардан сўнг биринчи курс студентларига студентлик билети топширилади. Шундан сўнг, студентлар институтнинг собиқ студенти, Улуғ Ватан урушида ҳалок бўлган Совет Иттифоқи Қаҳрамони Е. Стемпковская музейи билан танишадилар ва у ерда фан сирларини қунт билан ўрганишга, Ватанни Еленадек жон-дилдан севишга қасамёд этадилар.

Куйбишев районидаги Тельман номли маданият ва истироҳат боғида ҳар ўқув йилининг охирида ўтказиладиган «Меҳнатга шон-шарафлар!» байрами 10-синфни битирувчиларнинг касб танлашларига яқиндан ёрдам бермоқда. Байрамга ҳунар билим юртларининг ўқувчилари, техникум студентлари таклиф этилади. Улар 10-синф битирувчиларига ҳунар ўрганишдаги ютуқлари ҳақида гапириб берадилар.

Ўрта Чирчиқ районининг колхоз ва совхозларида интернационал дўстлик кечалари, шаҳар билан қишлоқ меҳнаткашлари дўстлиги байрамларини ўтказиш, айниқса, яхши йўлга қўйилган. Машҳур районнинг «Северний маяк» колхозида Бирлашган Араб Республикасидан келиб Тошкентда ўқиётган аспирант Абдул Ҳамдам ва вьетнамлик студент Ле Ньи Тигалар иштирокида яқинда «Вьетнамдан қўлингни торт!» шиори остида интернационал дўстлик кечаси ўтказилди. Кеча қатнашчилари Совет Иттифоқининг Ҳинди-Хитой ва Яқин Шарққа доир изчил, принципиал сиёсатини маъқулладилар.

Никоҳ тўйларини ўтказишда Янгийўл, Бекобод шаҳарлари, Октябрь, Киров, Куйбишев, Пскент, Юқори Чирчиқ районлари маҳаллий Советлари қошида тузилган тўй ўтказиш комиссиялари амалга ошираётган тадбирлар, айниқса ибратлидир. Яқинда Янгийўл шаҳрида ташкил этилган «Бахт уйи»да шаҳар гўшт-ёғ комбинатининг ишчиси И. Эргашев билан савдо ходими Х. Мажидоваларнинг никоҳ тўйлари бўлиб ўтди. Тўйда партия, совет ва комсомол ташкилотларидан вакиллар иштирок этишди. Улар ҳар иккиёшнинг бахтли бўлишларига тинч-тотув, аҳил ҳаёт кечиришларига истаклар билдиришди. Ҳаваскор созанда ва хонандалар бепул хизматда бўлишди.

Кўриниб турибдики, совет кишиларининг иқтисодий турмуши яхшиланиб борган сари уларнинг маънавий ҳаётида ҳам жиддий ўзгаришлар содир бўлмоқда. Жамиятимиз ривожланиши жараёнида пайдо бўлган янги урф-одат ва маросимлар, шубҳасиз, диний маросимларнинг кишиларимиз маиший ҳаётига таъсирини камайтирмоқда. Чунки, янги урф-одат ва маросимлар реал воқеълик билан алоқадор бўлиб, совет кишиларининг манфаатларига хизмат қилади.

Янги урф-одат ва маросимларнинг омма орасида янада кенгроқ ёйилиши жамоатчилик ташкилотларининг активлигига боғлиқдир. Шу туфайли ҳам, идеология ишининг, коммунистик тарбия ишининг энг мураккаб, энг муҳим соҳаси бўлмиш янги урф-одат ва маросимларни меҳнаткашлар ҳаётига кенг тадбиқ этиш ва пропаганда қилиш барча жамоат ташкилотлари диққат марказида бўлиши керак.

Ш. ТУЛАГАНОВ,
Тошкент область партия комитетининг лектори.

Тозалик — саломатлик гарови

МАҲАЛЛАЛАРИМИЗ ОБОД БЎЛСИН

ҚАЧОН ТАРТИБ ЎРНАТИЛАДИ?

Замоний ҳангомалари

Эски тегирмонга ўхшамасин

Ўтган шанба куни эрталаб Комсомол майдонига келиб, трамвай кутиб турдим. Соат 9 дан 50 минут ўтганда, «Кўкча-Тўқимачилар комбинати» маршрути бўйича юрадиган 11-трамвай тарақ-туруқ қилиб келди-ю, «пишиллаб» тўхтади. Биринчи вагонга чиқдим. Чиқдиму, буферда таққа қотиб қолдим.

Трамвай ичидан шундай қўланса ҳид келардики, беихтиёр бурунни бекитиб олдим. Шу пайт, трамвай гурсиллаб жўнаб қолди. Бир жойга ўтирмоқчи эдим, ўриндиғи олиб ташланган экан. Ҳай-ҳай-ҳай, кейинги ўриндиқнинг чарми кўчиб, қипиғи билан пахтаси чиқиб ётибди. Трамвайнинг чайқалишидан йиқилиб тушмай деб, ноилож ўтириб олдим. Уч-тўрт киши оёқда тик туришибди.

— Ўтирмайсизларми? — деб сўрадим улардан.

— Э, домла, ўриндиқларнинг ирқитлигини қаранг, — деди бир киши,—кийимни расво қилади.

— Темирларнинг чиқиб ётганини кўринг,— деди бир аёл,—кўйнакни йиртиб юбориши ҳеч гап эмас.

Ҳақли гап. Деразалар раҳига тутилган темиру тахталар кўчиб кетган, ўриндиқлар қийшайиб ётибди. Очилиб қолган оқ тахталарга кимлардир «Томах Эшим»деб ўз исмларини «абадийлаштириб» кетишган. 2-депога ўқишга таклиф ҳақида ёпиштирилган эълон йиртиб ташланибди.

Вагон ичига бундай разм солсангиз, кўнглингиз беҳузур бўлади: буферга қатиқ тўкилиб ётибди, нарироқда қора мой. Инайкейин, мороженое қоғозлари, эски билетлар, ер ёнғоқ пўчоқлари, папирос қолдиқлари... Эҳ-е, вагон ичидаги пол тахталари кўчиб кетган, ғилдираклар айланаётгани кўриниб турибди, икки қадам боссангиз, тўрт марта қоқиласиз.

«Тошкент меҳмонхонаси» бекатида тушдим. 11-трамвайнинг биринчи: 189-номерли вагонидан ҳам иккинчи — 698-номерли вагони баттар расво экан.

Шу трамвай кетидан «Кўкча—Вокзал»га қатнайдиган трамвай келди. Бунинг 219 ва 728-немерли вагонлари ҳам 11-трамвай вагонларидан сира қолишмайди. Бу вагонларни супуриб-тозалаш ҳеч кимнинг хаёлига ҳам келмаган.

Эрталаб трамвайларга чиқсангиз чангчунг бўлади, вагонлар яхши тозаланмайди.

Тошкент трамвай-троллейбус бошқармасига қарашли 2-трамвай депоси бундай кўнгилсиз ҳолга тезда барҳам бериши лозим. Трамвайлар озода ва беқаму-кўст бўлсин.

ЗАМОНИЙ.

Тадбирлар амалда

Тозалик-саломатлик гарови, деб бежиз айтилмаган. Ёзнинг иссиқ кунларида кишилар соя-салқин, озода, ораста манзилгоҳни ёқтирадилар. Агар бирон-бир супурилмаган жой, йиғилмаган дастурхон, ифлос сув, супуринди уюмига кўзимиз тушгудек бўлса, таъбимиз хира бўлиб, кайфиятимиз бузилади.

Инсон саломатлиги ҳар парсадан қиммат. Тозалик эса, ана шу саломатликни Октябрь район ижроия комитети, унинг соғлиқни сақлаш, санитария-эпидемиология, коммунал хўжалик, маориф каби барча бўлимлари ва уларга қарашли ташкилотлар ибратли тадбирларни амалга оширмоқдалар.

Районда ободонлаштириш ойлиги комиссияси тузилган. Район ижроия комитетига қарашли барча бўлимларнинг бошлиқлари ана шу штаб аъзоси. Ижроия комитет раиси Ғ. Абдурасулов штаб бошлиғи қилиб тайинланган. Штаб ҳар ҳафтада белгиланган тадбирларнинг қандай амалга оширилганини ва навбатдаги вазифаларни аниқлайди. Унинг йиғилишида камчиликлар очиб ташланади ва уларни бартараф этиш юзасидан чоралар белгиланади.

— Штаб яқинда районда аҳолига маиший хизмат кўрсатиш қай даражада эканлиги билан қизиқди ва текширув ўтказди,— дейди район санитария эпидемиология станциясининг бошлиғи Фатхулла Файзуллаев. Маълум бўлишича, райондаги 56 сартарошхонадан ўн иккитаси санитария-гигиена қоидаларига риоя қилмас экан. Кир сочиқ, яроқсиз асбоблардан фойдаланилганлиги учун 12, 13, 4, 17-сартарошхона ёпиб қўйилди. Шунингдек, 29, 68-сартарошхонада ҳам санитария-гигиена қоидаларига риоя қилинмаган. Район территориясида ободонлаштиришга алоҳида эътибор берилмоқда. Беруний, Охунбобоев, Комсомол майдонлари ва улар атрофидаги жойлар тартибга келтирилди. Бунда «Октябрь» массивидаги маҳаллаларнинг аҳолиси актив ёрдам берди. Ана шу массивда, «Бирлик» ва бошқа жойларда янги-янги хиёбонлар бунёд этилди.

Бешёғоч бозорида санитария қоидалари бузилган эди. У ерда санитария пости ташкил этилди. Эндиликда, бозор территорияси ҳар куни уч маҳал тозаланяпти. Мева ювадиган жойлар яхшиланди.

Район территориясини ободонлаштиришда санитария-эпидемиология станциясига К. Файзиев бошлиқ район коммунал хўжалик бўлимининг ходимлари яқиндан ёрдам беришяпти. Ҳар куни 70 супуринди ташийдиган машина, унга яқин сув сепадиган, 11 ахлат ташийдиган ва олтита ўзи супуриб кетадиган машина район ободончилигида ва территорияни тоза сақлашда хизмат қиляпти.

А. ХУЖАНОВ.

Шаҳримизда санитария ва ободончилик ишларига катта аҳамият берилипти.

СУРАТДА: шаҳар ободонлаштириш бошқармасининг йўл ремонти ишчилари Киров кўчаси атрофларини тартибга келтирмоқдалар.

ҚАРОВСИЗ ҚОЛГАН КЎЧА

Киров районидаги Носиров кўчасида студентлар ётоқхонаси бор. Ётоқхона ёнгинасида янги мактаб биноси ҳам қад кўтарди. Оқибатда кенг кўча торайиб қолди. Ётоқхона ва мактабга канализация ўтказиш учун қазиб чиқарилган тупроқ уюмлари йўлни қоплаб олди. Шундан кейин ошхона қуриш мақсадида пала-партиш қазиб ташланган хандақлар пайдо бўлди.

Шу-шу бўлди-ю, бу кўчадан юриш оғирлашди, ахлат машинаси киролмайдиган бўлди. Кўча эса ахлатхонага айланди. Маҳалла аҳли ҳашар йўли билан бўлса ҳам бу кўчани тартибга келтиришга қийналяпти.

Бу ҳол қачонгача давом этаркин?

М. КОМИЛОВ.

Ишлаб чиқариш илғорлари методи

Донликлар тажрибаси асосида

Ангрен темир йўл станциясида ажойиб вагонлар пайдо бўлди. Улар худди дазмол босадиган мосламага ўхшайди. Буни темирйўлчилар «Каракуба», деб атайдилар. «Каракуба» ярим автоматларида асосан вагонлар ремонти олиб борилади. Дастлаб бу методни Донецк темирйўлчилари ишлаб чиққанлар.

Бу методнинг прогрессивлиги шундаки, вагонларнинг ремонт ишларини жойларда олиб бориш мумкин.

Машинистларга қулайлик

Шу пайтгача уйда дам олаётган машинистнинг эшигини тақиллатиб, унинг йўлга чиқиши ҳақида чақириқ қоғози келтириб берилар эди. Машинист қачон ишга чиқишини аниқ билмасди. Энди эса, ҳар бир машинист учун алоҳида-алоҳида ойлик график тузиб чиқилди.

Ойлик графикда тепловозни бошқарувчи ҳар бир машинистнинг қайси куни ишга чиқиши ва қайси куни дам олиши аниқ белгиланган бўлиб, у қатъий ва ўзгармасдир. Ярославлда биринчи бор жорий этилган бу метод Тошкент тепловоз депосида қўллана бошланди.

Ҳозир чақириқсиз система, деб аталган метод асосида машинистларнинг 80 проценти иш олиб бормоқда.

Планетамиз янгиликлари

МУҲИМ ҚУРИЛИШ

СОФИЯ. СССР — Болгария газ қувурини ётқизиш учун кенг тайёргарлик бошланди. Мўлжаллаб қўйилган трассада ҳозирнинг ўзидаёқ қурувчилар учун турар-жой бинолари, ошхоналар, маиший муассасалар қурилди. Қурилиш техникаси тўхтовсиз келиб турибди. Қувурларни тажриба тариқасида пайвандлаш бошлаб юборилди.

Совет «Зангори ёқилғиси» Болгария экономикасининг турли тармоқларида, айниқса, химия саноатида жуда кенг қўлланилади, шунингдек, аҳолининг маиший эҳтиёжларини қондириш учун ишлатилади. Газ қувури Толбухин, Плевен, Ботевград, София шаҳарлари яқинидан ўтади ва бу қувурдан Девна текислигидаги ва Варнадаги корхоналарга шохобчалар ўтказилади. Бу шохобча газ қувурининг шимолий ярим ҳалқасини ташкил этади. Бу ярим ҳалқага эса 1974 йилда «Зангори ёқилғи» берила бошлайди. Жанубий ярим ҳалқа Софиядан бошланиб Бургасга етказилади. 1980 йилга қадар Болгарияга 3 миллиард куб метр совет гази етказиб берилади.

СССР — Болгария газ қувури қурилиши ҳозир мамлакатда энг катта қурилишларнинг бири бўлиб қолди.

(ТАСС).

РАДОМ ТЕЛЕФОНЛАРИ

ВАРШАВА. Радом шаҳри Польшадагина эмас, чет элларда ҳам машҳур. Бу ерда кўпгина мамлакатларда, шу жумладан Совет Иттифоқида ҳам яхши билишадиган телефон аппаратлари ишлаб чиқарилади.

Радом телефон аппаратлар заводи қарийб ўттиз йиллик тарихга эга. Бу корхона мамлакатдаги шу типдаги ягона корхонадир ва бир вақтнинг ўзида телефон ишлаб чиқарувчи жаҳонда энг илғор корхоналардан биридир. Ҳар йили Радомда юқори халқаро классдаги миллион дона телефон аппарати ишлаб чиқарилади. Ҳар бир янги модель — рассомлар, конструкторлар, инженерлар ва заводнинг юқори малакали коллективи ҳамкорлигининг мевасидир.

Глазго (Шотландия). Англия ҳукумати синган «Аппер Клайд шипбилдерс» кемасозлик корхонасига молия ёрдами беришдан бош тортди ва унинг катта қисмини ёпиб қўйишга қарор қилди. Бир неча минг кемасознинг ишсиз қолиш хавфи туғилди. Ишчилар курашнинг янги формасини қўлладилар — улар устахоналарни эгаллаб, ўз ишларини давом эттира бердилар.

СУРАТДА ишчилар корхонадан чиқаётган юк машинасини текширмоқдалар.

В. Кузнецов телефотоси, ТАСС фотохроникаси.

ЧЕГАРАДАГИ НОТИНЧ АҲВОЛ

ДЕҲЛИ, ПТИ агентлиги хабар беради: Ҳиндистон Покистон чегарасидаги аҳвол ҳали ҳам нотинч. Покистон қўшинлари кейинги икки кун ичида Ҳиндистоннинг Мегхалая штатидаги бир қанча районларда Ҳиндистон позицияларини бир неча бор ўққа тутдилар.

Агентликнинг маълумотларига қараганда, Горро-хиллз секторида бўлган отишма натижасида Покистон ҳарбий хизматчиларидан 8 киши ва Ҳиндистон ҳарбий хизматчиларидан 6 киши ўлдирилган.

Газеталарнинг хабар беришича, Покистон қўшинлари аҳоли яшайдиган Сонамура пункти атрофида (Трипура штати территорияси) Ҳиндистон территориясини ўққа тутганлар.

РАВАЛПИНДИ. Маҳаллий радионинг хабар беришича, Покистон қўшинлари Ражшахи районида (Ғарбий Бенгалия билан чегарадош жойда) Покистон-Ҳиндистон чегарасидан ўтган Ҳиндистон ҳарбий хизматчилари ротасини чекинишга мажбур қилганлар. (ТАСС).

А. МАЛИКНИНГ АЙТГАНЛАРИ

ЖАКАРТА. Индонезия мустақил деб эълон қилинган куннинг 26 йиллиги муносабати билан ташқи ишлар министри Адам Малик ТАССнинг Жакартадаги мухбирига қуйидагиларни айтди: «Индонезия блокларга қўшилмаслик сиёсатини давом эттиришга қатъий қарор бергандир». Министр «Индонезиянинг расмий доираларида Совет Иттифоқи билан муносабатларни яхшилаш зарур деган фикр тарқалмоқда» деб таъкидлади.

Адам Малик Совет Иттифоқи билан Ҳиндистон ўртасида тинчлик, дўстлик ва ҳамкорлик тўғрисида имзоланган шартномага тўхталиб, бундай деди: «Бу шартнома Осиё қитъасида тинчликни таъминлаш вазиятни стабиллаштириш ишига катта ҳисса қўшади».

(ТАСС).

ГФРда «Ферейнигте цинкверке» химия фирмаси ўз заҳарли ишлаб чиқариш чиқиндиларини шаҳар ахлатхонасига тўкканлиги муносабати билан рўй берган жанжал тобора кучаймоқда. Бу чиқиндилардаги маргимуш ва ҳатто унинг озгина миқдордаги буғи ҳам ҳаёт учун ниҳоятда хавфлидир. Ўша жойни текшираётган экспертлар бир қатор ҳовузларда маргимушнинг борлигини аниқладилар.

Суратда: Юлих яқинидаги ахлатхонада кўрилаётган биринчи хавфсизлик чоралари.

ДПА—ТАСС фотоси.

ИҚТИСОДИЙ ВА МОЛИЯВИЙ ЛАРЗАЛАР

НЬЮ-ЙОРК. Ҳукуматнинг Қўшма Штатлар «Экономикасини соғломлаштириш» деб аталган янги программасини Америка монополистлари очиқдан-очиқ мамнун бўлиб кутиб олдилар. Сенатор Харрис бу программага «Бизнесга ён беришдан иборат эски сиёсатнинг яна бир кўриниши» деб баҳо берди.

АҚШ монополистларининг бундай жонкуярлиги изоҳга муҳтож эмас. Янги иқтисодий программа, деб ёзади, «Дейли уорлд» газетаси, Америка меҳнаткашлари ҳисобидан ҳам, шунингдек Қўшма Штатлар билан савдо қилаётган мамлакатлар ҳисобидан ҳам «Катта бизнесга берилган мадад» бўлди.

(ТАСС).

СУРИЯДА ТЕМИР ЙЎЛ МАГИСТРАЛИ ҚУРИЛМОҚДА

ДАМАШҚ. Суриянинг транспорт министри Умар Сибоий «Ал-Баас» газетасининг мухбири билан суҳбатда айтдики, Совет Иттифоқининг техникавий ёрдами билан қурилаётган Латакия-Қамишли темир йўлида ишлар муваффақиятли бормоқда. Бу 750 километрлик темир йўл мамлакатнинг иқтисодий муҳим марказларини Латакия денгиз порти билан туташтиради. Темир йўл юк оборотининг ҳажми, деди Сибоий, дастлабки даврда 1,5 миллион тоннани, кейинги пайтларда эса 3 миллион тоннани ташкил этади.

(ТАСС).

Шанба оқшоми

Кекса юрак мавжлари

ҒЎЗА ГУЛЛАБДИ

Ғўза гуллабди, қаранг, раъного ўхшар гуллари,
Барча гулшан гулидан аълога ўхшар гуллари.
Ҳар ниҳоли даста-даста гул тутиб турган каби,
Раста-раста, тўп-тўп барнога ўхшар гуллари.
Пахтакор ошиқ ҳамиша гирдида парвонадир,
Парвариш қилган учун шайдога ўхшар гуллари.
Ҳар йўли боқсам кулишда мафтун айлар кезига,
Юзи лола, кўзлари шаҳлога ўхшар гуллари.
Бир боқишда кўз тинар селпинса гул тўлқин каби,
Сув эмас, гуллар оқар дарёга ўхшар гуллари.
Ўлкамизнинг бойлигидир ҳам ҳузурим манбаи,
Халқимиз бахтидаги маънога ўхшар гуллари.

Юсуфжон ҲУЗУРИЙ.

Фарзандларимиз учун

ОШПАЗ ХОЛА

Оқ халатли,
Қўли чаққон,
Ошпаз холам.
Овқатлари,
Бизга ёққан,
Меҳри олам.
Таомин еб,
Дам оламиз,
Қилиб роҳат.
Қўли ширин
Жон холамиз,
Жон холамиз,
Сизга раҳмат.

Ш. ШОРУСТАМОВ.

Ҳикматлар

★ Кишида орзу билан ирода эгизак туғилади. Фақат астойдил меҳнат, интилиш туфайли орзу рўёбга чиқади, ирода эса ўзини кўрсатади.

★ Ташналик томчи билан эмас, балки дарё билан қонади.

★ Бировга яхшилик қиламан деб, ёмонлик қилиб қўйишдан эҳтиёт бўлиш лозим.

★ Эрта турганнинг ҳамиша бир ризқи ортиқ бўлади.

★ Муҳаббат эъзозлаганнинг қўлида бахтиёр, хўрлаганнинг қўлида хор бўлади.

★ Гир-атрофингни мустаҳкам қўрғон билан ўрагунча, садоқатли дўстларни кўпайтирган афзал.

★ Ноқулай аҳволда қолганда ҳам киши тадбиркорлигини йўқотмаслиги лозим.

★ Юракдан тақдим этилса, арзимаган нарсани ҳам ботмон деб бил.

★ Баҳодирлик лаҳзада юз берса ҳам абадий яшайди.

★ Фарзанднинг ҳар бир бунёдкорлик иши энг аввало ота-она учун муносиб ҳайкалдир.

★ Ҳар бир ялтироқ нарсага тилла деб қарама, кўмир орасида ҳам ялтироғи бор.

РУМИЙ ҲИКОЯТИ

Жалолиддин Муҳаммад Ҳусайн Балхий Румий [1207—1273] XIII асрнинг жаҳон миқёсидаги йирик сиймоларидан бири ҳисобланади. Шуни айтиш кифояки, унинг бадиий бебаҳо асарлари аллақачонлароқ араб, инглиз, француз, немис ва рус тилларига таржима қилинган ва оммалашиб кетган.

Румийнинг маснавийлари ихчам, ҳикоят ва латифаларнинг шеърий ифодасидир. Улар ғоят халқчил, ихчам, латофатли ва сермазмун. Қуйида Жалолиддин Румийнинг «Маснавий маънавий», яъни «Маънодор маснавийлар» номли асаридан олинган айрим ҳикоятларнинг насрий таржимаси билан танишасиз.

* * *

Йўловчи ва илон

Бир турк отлиқ кетаётган эди, қараса, йўлда бир киши ухлаб ётибди. Шу пайт, бир илон пайдо бўлди-да, ухлаб ётган кишининг очиқ оғзи томон ўрмалаб қолди. Отлиқ қанча шошилмасин, етиб боролмади. Илон ухлаб ётган кишининг оғзига кириб кетди.

Шунда турк ухлаб ётган кишини қамчини билан савалай кетди. Чўчиб уйғонган киши, гап нимада эканлигини билмай ура қочди. Отлиқ уни қувиб, ураверди. Ахири, бир олма дарахтининг тагига бориб, қочоқ чўзилиб қолди. Турк отдан тушиб, унинг оғзига қурт еган, сасиган олмаларни тиқиб, ейишга мажбур қилди. Сассиқ олмага тўйиб кетган одам ўрнидан туриб, яна қоча бошлади. Турк отга миниб уни қувлаб етди ва тағин ура бошлади. «Гуноҳим нима» деб ёлворишига қарамай, бўкиртириб савалаверди турк. Ахири, югура-югура ҳолдан тойган ҳалиги киши, кўнгли айниб, қайт қила бошлади. Унинг ичидан сассиқ олмани еб шишиб кетган илон ҳам қайтиб тушди. Гапнинг нимада эканлигига эндигина тушунган жабрдийда, ўз халоскорининг оёқларига йиқилди.

С. Иномхўжаев тайёрлаган.

«Сув ва сулув».

М. Орипов фотоэтюди.

ЭСКИ РИВОЯТЛАР

БАШОРАТ

Амир Темирнинг уч мунажжими бор экан. Жаҳонгир улардан фалончи душманимнинг тақдири нима бўлади, деб сўрабди, мунажжимлардан бири:

— Душманингиз ҳозиргина ўқ тегиб ўлди,— деб жавоб берибди.

Иккинчи мунажжим:

— Йўқ, шоҳим, у дарахтдан йиқилиб ўлди,— дебди.

Учинчи мунажжим эса:

— Душманингиз сувга ғарқ бўлиб ўлди,— деб жавоб берибди.

Шу заҳоти эшикдан шошилиб, лашкарбоши кириб келибди:

— Шоҳим, бир аскарингиз булоқдан сув ичай деб энгашса, сувда шоҳона кийинган кишининг аксини кўрибди. Бошини кўтариб қараса, дарахт устида беркиниб ётган одамга кўзи тушибди. Унга камондан ўқ узган экан, дарахтдан қулаб, булоққа тушибди, ўлиги ҳануз сувда чўкиб ётибди.

Э. ЗИКРИЛЛАЕВ.

Шунақаси ҳам бўлади

БАҲОНА

Римлик Жузеппе Бугарелли йўл қоидасини қонунга хилоф равишда бузганлиги учун судга чақиртирилди. У ўзини оқлаш ниятида суд ҳайъатига қуйидагиларни айтди:

— Мен айбдор эмасман, жаноби судья. Мен ҳеч нарсада айбдор эмас, тасодифий бир воқеликнинг қурбониман, холос. Ўттиз йиллик ҳаётим мобайнида бирор марта ҳам айбиш қилмадим. Бирор марта қоидани бузган шофер ҳам эмасдим. Йўл бошқарувчи полициячидан ҳам танбеҳ олмаганман. Бир пайт касалхонада ётганимда, менга қон беришган эди. Ана шундан кейин менинг феълим ўзгариб турадиган бўлиб қолди. Ўша пайтда менга қон берган одам машиналарни қувиб ўтувчи шофер экан.

Бугареллининг бундай ҳар хил баҳоналари фойда бермади. Аксинча, унга каттагина жарима солишди. Судья унинг қилмиши ҳақида қарор чиқарар экан, деди:

— Жаноби Бугарелли, сизнинг бундай айб қилишингизда машиналарни қувиб ўтувчи шофер қони айбдор бўлса, унда поликлиникага борингда, озгина бўлса ҳам йўл бошқарувчи полициячи қонидан олинг.

РАССОМ ТАБАССУМИ

ҚИЗ:— шу китобни ўқиб чиқинг, сўнг учрашамиз.

Е. Одилов расми.

Тажанглар.

— Бўшат йўлни, бўшат.

— Сен бўшат, номард?

— Танишиб қўйинг, бу менинг ошнам Бульдог Бульдошевич.

: Жоним гулни олинг деди,

Шилқим, шапалоқ еди.

— Ўғлимнинг келажаги порлоқ, айланай, ўзи шунақа деяпти.

— Бекор юраверса, бир кун умри портлайди.

А. Ҳолиқов расмлари.

БОЛАНИНГ ТИЛИ ШИРИН

ИТ ЭМАС-КУ...

Дадаси Малоҳатга ҳарфларни ўргатар экан, деди:

— Мана, бу ҳарф «и», буниси «т», иккаласини қўшсанг «ит» бўлади.

— Ит бўлиб бўпти,—деди лабини буриб Малоҳат,— оёғи, думи йўғ-у..

И. МУРОДОВ,
Андижон.

ЖОНКУЯР ҚАРҒА

Ҳаммага маълумки, болалар эрталаб мактабга боришга эринишади. Гейденьберг шаҳридаги мактаб ўқувчиси Райнер Шмитднинг ҳам худди шундай одати бор эди. Бир куни нима бўлди-ю, эрта билан Райнерлар уйи деразаси тагига бир қарға келиб қўнди. Бола югуриб унинг олдига борганида ҳам қарға учиб кетмади. Райнер унинг олдига келиб нон ушоқлари сепган эди, у жон деб чўқилай кетди. Эртасига ҳам қарға худди ўша вақтда келди. Шундан кейин, Райнер ўзининг қанотли дўсти билан ҳар тонг учрашиш ниятида онасининг уйғотишини кутмай эрта билан турадиган бўлди.

Бу воқеанинг бўлганига ҳам бир йилдан ошди. Энди Райнернинг эрта билан туриши учун будильник (соат) керак эмас. Уни ҳар куни соат роппа-роса олтида қарға келиб уйғотади. Кейин эса, болани мактабгача кузатиб ҳам қўяди.

Ота-она Райнерларнинг: қани энди бу жонкуяр қарға ўғилларининг дарсларини ҳам текширишдек одат чиқарса, деган фикрлари ҳам йўқ эмас.

КЕЛИНГ, бир кулишайлик

Яхши бўёқ

Харидор: — Бўёғингиз яхшими?

Сотувчи: — Нимасини айтасиз, сира ранги ўчмайдиган бўёқлардан.

Харидор: — Борди-ю, суртиб қўйганимдан кейин кўчиб кетса-чи?

Сотувчи: —Унда қайтариб олиб келинг.

«Ора очиқ»

— Нега бунча хурсандсан?

— Магазинчи 20 тийин ортиқ бериб юборибди.

— Қайтариб бермайсанми?

— Кеча мени 20 тийинга алдаган эди, орамиз очиқ бўлди.

Қ. ОБИДОВ.

Кечирим сабаби

Висенти қўшниси Мануэлга деди:

— Мен сенинг олдингда кечирим сўрашим керак. Менинг хўрозим боғингга кириб уруғликка олиб қўйган ҳамма мошларингни еб қўйибди.

Бир неча кун ўтгач, Мануэль Висентига деди:

— Бугун мен сенинг олдингда кечирим сўрашим керак, чунки кучугимиз сенинг хўрозингни еб қўйибди.

Ҳафта ўтгач, Висенти Мануэлга деди:

— Қўлимни кўксимга қўйиб, кечирим сўрайман. Кучугингни ўғлим Висентико тўсатдан ўлдириб қўйибди.

Занжирли реакция

Хосеито дўсти Курритога гапиряпти:

— Кеча, хотиним мен билан жанжаллашиб қолиб, онасиникига кетаман деб ҳарҳаша қилди. Сўнгра у огоҳлантириб қўйиш учун телефон қилганди, онаси отаси билан урушиб қолиб, бувисиникига кетиб қолган экан.

— Бувиси уйида эканми?

— Ҳа, у ерда уруш-жанжал йўқ, чунки у киши бева қолган.

Монолог, диалог ва...

— Саҳнада якка шахс гапирса, бунга нима дейилади?

— Монолог...

— Агар, икки шахс гапиришаётган бўлса-чи?

— Диалог...

— Улар тўртта бўлсачи?

— Ҳм... Каталог...

Топқир

—Бир вақтнинг ўзида ҳам сув остида, ҳам сув устида туриб бирон жойи ҳўл бўлмаган нарса нима?

— Бошида сув тўлатилган кўзани кўтариб, кўприкдан ўтаётган одам.

Катта оғиз одам

ҲАЖВИЯ

«Уста Шерматнинг ўзидан оғзи катта», дейишади. Бу гап бежиз эмас. У ҳовуз бўйидаги тахта каравотда ўтириб олиб, уч-тўрт пенсионер билан маҳаллада ўзи ёқтирмаган одамларни иғво қилади: Кимнингдир уйига кўмир тушгани, кимдир никоҳ тўйига уч қоп ун олгани, аллақайси раҳбарнинг хотини кун ора янги модада кўйлак кийгани борми, хуллас маҳаллада «тиқ» этган нарсани сезса бўлди, чивиндан фил ясаб юборади.

Оқшом пайти Уста Шермат яна тахта каравотга чиқиб ўтирди-ю, ҳозирги ёшларнинг одоби бузилиб кетаётгани, кексаларга уларнинг ҳурмати йўқлигидан чолларга шикоят қила кетди:

— Абдусатторнинг ўғлини қаранг, — энсаси қотиб гапирарди Уста Шермат,— доим кўрсанг таҳланган наматдек папкани кўтариб юради. Чойхона олдига етганда кўчанинг нариги бетидан ўтиб кетади.. Қиладиган ишингни тайини йўқ-ку, нега сўрраясан, хумпар! У нима иш қиларкан десам, қуриладиган бинонинг расмини чизармиш... Шу ҳам иш бўлди-ю, бинони қурувчиларнинг ўзи тиклаб юбораверадида, сенинг расмингни нима кераги бор...

Ҳассага суяниб ўтирган нуроний чол четга носини тупурди-да, унга синчковлик билан тикилди:

— Уста Шермат, оғизга қараб гапир,— деди у.— Абдусатторнинг ўғли Нодир уятчан, қобил бола. Саломни канда қилмайди. У катта-катта уйлар қуряпти..

Юзини тескари ўгириб ўтирган Салим отанинг ҳам энсаси қотган эди, бу гапдан жонланди:

— Уста Шермат, ўзингни ўғлинг Эркин нима иш қиляпти...

Мактабни битирганига ҳам уч йил бўлди-ю, ҳалигача бир ҳунарнинг бошини тутгани йўқ... Ўз ҳунарингни, дурадгорликни ўргатсанг бўлмайдими унга.

— Ўғлим шаталоқ отиб юрибди, ҳали ёш бола, қўлидан ҳеч нарса келмайди..

Шу пайт бир милиционер келиб, ўтирган кексаларга салом берди:

— Эркин деган боланинг уйи қаерда? — сўради у.

— Қайси Эркин?

— Фамилияси Шерматов...

Нуроний чол Уста Шерматни кўрсатди:

— Эркиннинг дадаси мана бу киши, Уста Шермат бўлади, тинчликми, болам?

— Ҳа, бу кишининг ўғли кеча Комсомол кўлида бир аёлнинг тилла соати ва сумкасини зўрлаб олган, ахтариб юрибмиз...

Уста Шермат оғзини катта очиб, аграйганча тахта бўлиб қолди. Нуроний чол кесатиб, милиционерга деди:

— Унақа қилмагандиров, Уста Шерматнинг ўғли шаталоқ отиб юрибди, ҳали ёш бола, қўлидан ҳеч нарса келмайди.

Милиционер чолнинг замзама қилиб айтаётган гапига тушунмай жавоб қилди:

— Ҳаммаси аниқ, — деди у. — соатни Эркиндан сотиб олган одам ҳам гувоҳлик берди, жабрланган хотин ҳам Эркинни танийди.

Ўтан САДИРОВ.

«Оқтерак рақси».

Р. Альбеков фотоэтюди.

ЯНГИ ЙЎЛ ВЕЛОСИПЕДИ

Минскдаги мотоцикл ва велосипедлар ишлаб чиқариладиган заводда эркаклар учун мўлжалланган «В-143» йўл велосипедининг янги модели яратилди. Янги велосипедда подшипникларни чанглан ҳимоя қилиш яхшиланган. Бошқаришни енгиллаштириш учун рулининг тузилиши бироз ўзгартирилган.

Янги велосипед мустаҳкам бўлиб, илгаригиларига нисбатан узоқроқ хизмат қилади.

Бу йил завод ана шундай велосипедлардан 270 минг донасини ишлаб чиқаради. Нархи ҳам қиммат эмас — 46 сўм.

СУРАТДА: эркаклар учун мўлжалланган янги йўл велосипедининг «В-143» модели.

В. Егоров ва В. Будан фотоси.

(ТАСС фотохроникаси).

«Тошкент оқшоми» ҳажв дафтаридан

Посон қовун

Қай бозорга борсангиз хирмон қовун,
Етилиб хўп, ой юзи ширмон қовун,
«Барги нозиқ» парчадан кўйлак кийиб,
Нақ келинчак, лаблари хандон қовун.
«Босволди»жон майдон ичра паҳлавон,
Беқасам тўн эгнида посон қовун.
«Кўкча»нинг ёнбошида «шакар палак»,
Мирзачўлнинг «оқ пари» полвон қовун.
Қай бирини олсам экан деб боқаман,
Сирри-асрор ичида пинҳон қовун.
Деҳқони новвот деди мақтаб нуқул,
Танладим бир нозанин жонон қовун.
Уйда сўйгач, мисли шамдек қотдиму,
Ақлу ҳушим айлади ҳайрон қовун.
Кўп селитра—дори солган дедилар,
Шўрми билмам, бемаза, нордон қовун.
Яхшилар ёрдамлашинг бозор аро,
Борми мундоқ обаки дандон қовун.

Муҳаммаджон ҚЎШОҚОВ.

УЗБЕКИСТОНДА БУЛАДИГАН ҚОЗОҚ АДАБИЕТИ ВА САНЪАТИ ДЕКАДАСИ ОЛДИДАН

Мирзабек Дуйсенов

Имтиҳон

(ПОВЕСТЬ)

— Боласи бўш, неча марта айтиш керак сенга ночор болага йўлама деб. Эртага шундайлар уятга қолдиради.

Қанипа айтмайди, уни тўхтатиш мумкин эмас. Энди қўлдан келганча ҳаракат қилишдан бошқа илож йўқ. Шунинг учун ҳам Уринғали у билан тортишиб ўтирмади. Фақат кўнглида Қанипанинг шу хасислик феълини қандай тўхтатиш, унга қандай даво топишни ўйларди.

Қанипанинг отаси бир разъезддаги дўконнинг қоровули эди. Онаси касалманд, отасининг топган-тутгани билан қоринлари оч бўлмаса-да, кийимга унчалик ёлчишмасди. Айниқса Қанипа вояга етиши биланоқ бировнинг устида ялтираган бирон нарса кўрса, ўшандай кийим кийгиси келиб, ота-онасининг икки оёғини бир этикка тиққан пайтлари оз бўлмади. Ота-она унинг айтганини икки қилмасликка интилар, бошқа болаларнинг томоғидан йиғиб бўлса-да, унга кийим олиб беришарди.

Кўп ўтмай Қанипа ўрта мактабни битириб, институтга сиртдан ўқишга кирди-да, мактабда пионер вожатий, сўнгра секретарь бўлиб ишлади. Озми-кўпми топганини фақат кийимга сарфлади. Аммо дилидаги кийимларини кийишга ҳали ҳам имкон йўқ эди. Бунинг учун кўп пул керак.

Бир куни қўшнисининг қизи узатилди. Тўйга куёвнавкар бўлиб, шаҳардан уч-тўрт йигит келди. Шуларнинг бири — Уринғали эди. Камтар, ювош йигит. Институтни битириб, аспирантурага кирибди. Кечикиброқ ўқиган бўлса керак, чунки бошқа йигитларга нисбатан каттароқ кўринади. Узатиладиган қизнинг ёнида юрган Қанипа ўша йигитлар билан бирга бўлиб, ҳазил-мутойиба айтишиб, ўйнаб-кулиб юрди. Уринғалининг ўзига нисбатан алоҳида ихлоси борлигини Қанипа дастлабки куниёқ сезди. Лекин сир бой бермай, ўзини мағрур тутишга уринди. Уринғали унга ёқмади. Пакана йигитнинг калласи гавдасига нисбатан жуда кичкина ҳамда шўр ерга чиққан чаловдай сочлари ҳам сийрак эди. Қизнинг орзуси узун бўйли, қуюқ қора соч, қора қош оққува йигит эди. Шундай йигити ҳам бор эди. Мактабда бирга ўқиган. У ўрта мактабни битириши биланоқ курсда ўқиб, овулда тракторчи бўлди. Бултур ҳарбий хизматга кетди. Унинг катта нуқсони — ўқимаганлиги. Ҳарбий хизматдан қайтиб келгандан кейин ҳам тракторчи бўлиб ишлайди. Ҳеч бўлмаса шофёр бўлса ҳам майли эди-я.

Қанипа ҳарбий йигит билан ҳам, Уринғали билан ҳам хат ёзишиб юрди.

Қанипа ёзги сессияга келганда, Уринғали уни театрга, кинога олиб борди. Бир-икки фандан таниш йигитига айтиб, сўратмаёқ баҳо қўйдириб берди. Бу Қанипага ёқди. Шунда Уринғалига турмушга чиқишга аҳд қилди. Бугун аспирант, эртага кандидат бўлади. Унга тегса, Қанипа шаҳарда яшайди.

Кўп ўтмай уларнинг тўйи бўлди. Аспирантнинг стипендияси янги рўзғорга етарли бўлмади. Уринғали таржима қилди, лекция ўқиди, хотинини ипак-кимхобга белагиси келди. Бироқ уддалай олмади. Бунинг устига фарзанд кўришди. Шундай қилиб юриб аспирантуранинг муддати ҳам тугади. Уринғали институтга ассистент бўлиб жойлашди. Қанипанинг авваладан кўнглида юрган орзусининг биттаси ҳам ушалмади. Ёлғиз қувончи — икки хонали уй олишди. Бори шу. Уринғали эса хотинининг кўнглини оламан деб, ёзда имтиҳонда қатнашади, қишда таржима қилади. Бир минут ҳам вақти бўш ўтмайди. Шунга қарамай Қанипанинг кўнгли тўлган эмас. Шу аҳволда улар яна уч-тўрт йилни ўтказишди. Уринғалининг ёзги имтиҳонга қатнашиши фойдасини Қанипа кейинги йилларда кўра бошлади. Ҳар йили уч-тўрт болани ўқишга киритади... Аввалги йили уйига холодильник, мебель олди. Бултур кийим-кечак олишди. Бу йил ҳам кийим, ундан ортганига гилам олиш нияти бор... Аттанг, бир йилга уч-тўрт боладан ортиғига чамаси келмаяпти...

* * *

Уринғали бугун уч боланинг иншосига юқори баҳо қўйиши керак. Биттасини ҳозиргина ўзи уйида тузатиб келди. Иккинчиси тарих муаллимининг топширган боласи. У эртанги куни бунинг болаларига юқори баҳо қўйиб бермоқчи бўлиб келишган. Яъни айирбошлашмоқчи.

Уринғалининг «титульний лист»га қўядиган белгиси бор эди. Уни ўзидан бошқа ҳеч ким билмайди, ҳеч кимга айтмайди ҳам. Босма ёзувдаги «Н» ҳарфининг устига қора қалам билан билинар-билинмас қилиб бир нуқта қўяди. Ўша орқали топиб олади.

— Нечта иш текширилди?— деди у Бектурсунга.

— Мен учтасини текширдим.

Уринғали текширилган ишни олиб кўриб пешонасидан муздай тер чиқиб кетди. Тарих муаллимининг тайинлаган боласи иншосига «икки» қўйилиб кетибди. Бектурсун билан Тўлек қизил қаламда қуюқ қилиб имзо чекишибди. Иши ҳақиқатдан ночормикан ёки мановилар бир нарсани сезиб, атайин қасддан қўйишдими? Бектурсун қасддан қилса-да, Тўлек ундай қилмаса керак эди-ку. Ҳаммасига анови Жумабекнинг қизининг касри тегди. Кечикмаганда-ку, манови ишни ўзи олиб текшириб, пайтини топиб «уч» ёки «тўрт» қўйиб юборарди. Энди нима қилди? Қандай тузатади? Ишнинг тескари кетганини қара-я. Ундан келмаган иш шундай бўлади. Ҳаммасидан бурун тайинлаган йигитдан уяладиган бўлдида. Эртага у ҳам бунинг тайинлаган болаларини қасддан йиқитиб юбормаслигига ким кафил бўлолади?... У йигит икки болани тайинлаган эди. Ҳеч бўлмаса, иккинчисига юқори баҳо қўя олса, яхши бўларди. Уринғали сирни бой бермасликка тиришди. Бўлар иш бўлди, энди ҳеч қандай илож йўқ.

— «Икки»ни қўйиб юборибсизлар-ку, нега шошилдинглар,— деди у шунчаки.

— Ишнинг афт-башарасини қараб кўргин, қип-қизил. Унга қандай қилиб «икки» қўймайсан. Нима, сенга тегишлимиди?— деган Бектурсунга:

— Йўқ, — деди Уринғали куйиниб. Овозида қалтираш билан. Умуман «икки»ни кўпайтирсак, эртага оз бола қолади.

— Озайгани яхши эмасми?— деди ўтирганлардан бири.

— Бола озайса, соат озаяди. Соат озайса, пул озаяди.

— Э-ҳа, сенинг дардинг пулда экан-ку.

— Пул эмас, бошқа нарса,— деди Уринғали, — умуман болаларни кўп йиқитишнинг кераги йўқ. «Уч»ни аямай қўя бериш керак. Бари бир ўтмайди. Йиқилса йиғлаб кетади бечоралар. Агар «уч» олса, кўнгли тўқ бўлади, овулга «баллим етмай қолди» деб боради.

— Утолмагандан кейин бари бир эмасми? Бекорга умидвор қилишнинг нима кераги бор. Ҳаққоний баҳосини қўйгандан яхшиси йўқ.

Уринғали ичидан Бектурсунга жаҳли чиқиб ўтирибди. «Аслида ҳалиги «икки»ни шу билиб туриб қўйди-ов. Чамамда, менинг йўқлигимда қўйиб, қараб ўтирмоқчи бўлган. Ёки мени ялинтирмоқчи бўлиб қилдими? Нима қилсаям, кеч бўлди».

Ўқитувчилар эрталаб маслаҳатлашганда, ҳеч бир ёзма ишга «беш» қўймасликка келишганди. Чунки «беш» қўйилган ишни текширувчилар кўп бўлади. Унда муаллимларнинг ўзлари қўлга тушиб қолишлари мумкин. Шунинг учун ҳам энг дуруст деган ишга «тўрт» баҳо қўйилгани маъқул. Шунда энг юқори баҳо «тўрт» бўлиб қолади. Бунинг жавобгарлиги кам. Ҳар йили улар шундай қилишарди, бироқ Бектурсун бунга қарши чиқди. Агар иншо «беш»га муносиб бўлса, жавобгарликдан қочишнинг нима кераги бор? Бу баҳони давлат тасдиқлаган, шундай экан одил бўлиш керак.

Бектурсун ўз фикрида қолди. Тўлек:

— Уни вақтида кўрармиз. Жуда ҳамманинг ишидан ортиқ бўлмаса, «тўрт» ҳам ёмон баҳо эмас-ку, — деб зимдан бошқа ўқитувчиларнинг фикрини қувватлашини сездирди.

Бир ишни ўқиб чиқиб, Бектурсун ўйланиб қолди. «Беш»ми, «тўрт»ми? Ҳалиги «тўрт» қўйган иншога нисбатан бу мазмун жиҳатидан ҳам, ёзилиш намунаси жиҳатидан ҳам устун.

— Тўлек, манови иншони ўқиб кўринг-чи. «Беш»га тўғри келиб қолар деб ўйлайман,— деди Бектурсун.

Тўлек ўқиб чиқди-да:

— Ёмон ёзмабди,— деди. Унагани сезилиб турибди.

— Ёмон ёзмабди деганингиз нимаси. «Беш», — деди Бектурсун.

Ўқитувчиларнинг ҳаммаси ҳам ўқиб чиқди. Ишнинг яхшилигини ҳаммаси тан олди. Аммо бари ҳам «беш» баҳо қўйгиси келмайдиганга ўхшайди.

— Шуни боланинг ўзи ёзган деб ўйлайсанми? Аввалдан тайёрлаб қўйилган иш эмасми?— Уринғали шубҳа билдирди. — Мен боя бир болани шпаргалка билан ушлаб, ҳайдаб юбордим. Китобдан кўчираяпти.

— Дарсликдагидан четга чиқинқираб кетибди, — деди иккинчи ўқитувчи.

Бектурсуннинг жаҳли чиқиб кетди.

—Биринчидан, Уринғали, боланинг шпаргалкадан кўчирганини кўрсанг, нега ҳайдаб юбормадинг? Борди-ю кўрмаган экансан, ўзи ёзмади дейишга ҳеч қандай далилинг йўқ. Иккинчидан, дарсликдан четга чиқинқираб кетибди деб ҳам айблай олмаймиз. Бизга дарсликнинг ҳарфигача ёдлаб олган бола эмас, балки ўзича ўйлаб, мустақил ёзадиган бола керак. Аксинча бунга қувонмоқ керак.

Ўқитувчиларнинг баҳслашуви тугай бермагач, Тўлек бир таклиф киритди.

— Унда бундай қилайлик, йигитлар. Шу иншони ўзи ёзган бола, шу фанни яхши биладиган бола. Баҳосини қўйгандан сўнг шифрини сўраб олайликда, оғзаки имтиҳон олайлик. Агар ҳақиқатдан билимдон бўлса, бу болани ўқишга киритишга астойдил ҳаракат қилайлик. Ҳозирча «тўрт» қўяйлик. «Беш» олган ҳеч ким йўқ. Шунча боланинг ичида оқ қарғага ўхшаб бир ўзи «беш» олиб турса, кўпчиликнинг диққатини тортади. Гап-сўз бўлади. Ҳатто текшир-текшир кўпайиб кетиши мумкин. Бунинг болага, эҳтимол, зарари тегиб кетар. Нима дейсизлар?

Кўпчилик бу таклифни қувватлади. Фақат Бектурсунгина кўнмай, ўз фикрида турибди. Аммо «беш» баҳони Тўлек тасдиқлаши шарт. Унинг фикри ҳалигидай бўлгач, Бектурсун жим қолди.

Уринғалининг кўнгли ғаш, сира тинчимаяпти. Худойберган чолнинг қизи — Шарқулнинг иши кўринмайди. У қаёқда қолди? Ёки адаштириб қўйдимми? Биринчи гапи эсида. Биринчи бетни қайта кўчирганда ўзгартириб юбордимикан?

Бектурсун бу ишни текшириб, дуруст ёзилган иншолар қаторида «тўрт» қўйиб, олдидаги кўп қоғознинг тагига яшириб қўйганди.

* * *

Уринғали тун бўйи ухлай олмай, тонгга яқин кўзи илинган экан, эрталаб барвақт уйғониб кетди. Ҳозир сирқаси сув кўтармайди, боши қарахт.

Институт коридорида Бектурсунни учратиб, холироқ жойга олиб борди-да, оқ қоғозга ёзилган беш-олти боланинг рўйхатини узатди.

— Бу нима? — сўради Бектурсун.

— Секин. Бошқалар сезиб қолмасин. Сенга тушиб қолса, эҳтиёт бўларсан. Ўзингнинг болаларингнинг рўйхатини эса менга бериб қўй. Имтиҳон бошлангандан кейин қийин бўлади.

«Шу йигит чиндан қиляптими ёки синаш учун атайин қилиб юрибдими? Бир марта айтган, эслатган эди-ку. Эндигисига йўл бўлсин?» деб Бектурсун:

— Уреке, қўйинг бундай ишни, — деди қойиб.

(Давоми бор).

(ДАВОМИ. Боши газетанинг 191, 192, 193-сонларида).

Редактор С. М. КАРОМАТОВ.

ЯҚИНДА шаҳримизнинг Киров номли маданият ва истироҳат боғида бир йўла 130 хўрандага хизмат кўрсатувчи ошхона ишга тушди. Бу умумий овқатланиш объекти бир кунда 800—1000 студент, хизматчи ва ишчига намунали хизмат кўрсатмоқда. Фрунзе район ошхоналар трестига қарашли бу ошхона коллективининг пазандалари ишидан шу атрофдаги меҳнаткашлар ниҳоятда мамнун бўлмоқдалар. Бу ерда маданий ҳордиқ чиқариш учун бир қанча шароитлар мавжуд. Зал бўйлаб қўйилган шиша аквариумларда тирик тилла балиқчалар сузиб юрибди. Ҳурматли қариялар бурчаклари ташкил этилган.

СУРАТЛАРДА: ошхонада тушки овқат пайти.

М. Нуриддинов фотолари.

ДАЪВОГАРЛАР САРАЛАНЯПТИ

Футбол бўйича СССР биринчилигида қатнашаётган биринчи лига командаларининг 27-турдаги асосий учрашуви — «Локомотив» (Москва)— «Днепр» (Днепропетровск) ўйини ҳақида илгари хабар қилган эдик. Ўйиннинг натижаси (2:0 москваликлар фойдасига) маълум бўлса керак.

Бу ғалабадан сўнг, пойтахт темирйўлчилари 42 очко билан биринчи ўринда мустаҳкам ўрнашиб олдилар. Днепропетровскликлар эса мағлубиятга қарамай, 38 очко билан ҳамон турнир жадвалининг иккинчи поғонасини эгаллаб туришибди. «Днепр»ни 37 очкога эга бўлган Одесса шаҳрининг «Черноморец» командаси қувиб ўтиши мумкин эди. Лекин сўнгги турда одессаликлар ҳам икки очкони бой бериб қўйишди. Улар Запорожьеда маҳаллий «Металлург» командасига 0:1 ҳисобида ютқазиб қўйдилар.

Тўртинчи ўринга чиққан «Текстильщик»дан 10-5 очко узиб кетган бу учлик ўзини бироз эркин ҳис этмоқда. Келаси йили олий лигада ўйнаш ҳуқуқини берадиган икки йўлланма тақдири ҳам шу командалар ўртасида ҳал этилса керак. Тўғри, охирги учрашувда Кутаиси торпедочиларини йирик ҳисобда (0:3) мағлубиятга учратган ивановоликлар бу баҳсга аралашиб қолишлари мумкин.

27-турнинг энг йирик ҳисоби Орджоникидзе шаҳрида қайд қилинди. Бу ерда маҳаллий спартакчилар биринчи даврада пешқадамлик қилиб, ҳужумкор ўйин намойиш этган Душанба шаҳрининг «Помир» командаси устидан 6:1 ҳисобида ғалаба қозондилар.

Шу турнинг қолган учрашувларида қуйидаги натижалар қайд қилинди: «Крылья Советов» (Куйбишев) — «Жальгирис» (Вильнюс)—1:0. «Шинник» (Ярославль) —«Металлист» (Харьков)—1:0. «Строитель» (Ашхобод)—«Олға» (Фрунзе)—4:2. «Уралмаш» (Свердловск) —«Динамо» (Ленинград)—0:0. «Волгарь» (Астрахань) — «Шахтёр» (Қарағанда)—2:2. «Кузбасс» (Кемерово)— «Даугава» (Рига) — 0:1. «Молдова» (Кишинёв) —«Рубин» (Қозон) — 2:2.

Реклама ва эълонлар

ТЕАТР

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 21|VIII да **Фарғона тонг отгунча**, 22|VIII да **Лақма**.

Кино

21 АВГУСТДА
ҚИШКИ БИНОДА

Менинг охирги тангоим — «СПУТНИК» (жуфт соатларда), САНЪАТ САРОЙИ, «ЧАЙКА», «ЎЗБЕКИСТОН», «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ», «ДРУЖБА» (кечқурун).

Ҳомий— «ҲАМЗА», «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (кечқурун).

Утган ёз—«МОСКВА» (кечқурун), «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кеч 6 да).

Графиня Коссель — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кеч соат 8 да).

Успиринлар (2серия ўзбек тилида, (кеч 9 да).

Эркаклар ёзи (кечқурун)—НАВОИЙ номли.

Резервдаги қаҳрамон — «ВОСТОК» (кечқурун).

Комиссарлар—«КУКЧА» (кечқурун).

Пеппи узун пайпоқ — «СПУТНИК» (тоқ соатларда, (кечқурун).

ЁЗГИ БИНОДА

Яшасин севги! — ТЕЛЬМАН номли.

Хамроз — НАВОИЙ номли;

22 АВГУСТДА
ҚИШКИ БИНОДА

Менинг охирги тангоим—«СПУТНИК» (жуфт соатларда), САНЪАТ САРОЙИ, «ЧАЙКА», «ЎЗБЕКИСТОН», «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ», «ДРУЖБА» (кундуз ва кечқурун).

Ҳомий — «ҲАМЗА», ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

Утган ёз —«МОСКВА» (кундуз ва кечқурун), «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (эрталаб соат 10, кундуз 2, кеч 6 да).

Графиня Коссель—«КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз соат 12, 4 ва кеч соат 8 да.

Успиринлар (2 серия ўзбек тилида, кундуз соат 3, кеч 9 да).

Эркаклар ёзи (кундуз ва кечқурун) — НАВОИЙ номли.

Резервдаги қаҳрамон — «ВОСТОК» (кундуз ва кечқурун)

Комиссарлар—«КУКЧА» (кундуз ва кечқурун).

Пеппи узун пайпоқ — «СПУТНИК» (тоқ соатларда, кундуз ва кечқурун.)

ЁЗГИ БИНОДА

Яшасин севги!—ТЕЛЬМАН номли.

Хамроз—НАВОИЙ номли.

Тошкент экскаватор заводи ҳузуридаги

ТОШКЕНТ ШАҲАР 86-ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ

1971-1972 ўқув йили учун қуйидаги мутахассисликлар бўйича

УҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

металл бўйича токарлар (ўқиш муддати бир ва икки йил), **қолипчилар, электр пайвандчилар, кран машинистлари** (ўқиш муддати бир йил), **саноат ускуналарини тузатиш бўйича слесарлар** (ўқиш муддати 2 йил).

Билим юртига 8-10 синф ҳажмида маълумотга эга бўлган 14 дан 17,5 ёшгача бўлган йигит ва қизлар қабул қилинади.

Уқувчилар уч маҳал иссиқ овқат, ётоқхона ва кийим бош билан таъминланадилар.

Уқиш муддати узлуксиз иш стажига қўшилади.

Кирувчилар: ариза, таржимаи ҳоли, туғилганлиги тўғрисидаги гувоҳнома, маълумоти тўғрисидаги гувоҳнома, турар-жойидан ва ота-онасининг иш жойидан справкалар, 3х4 сантиметр ҳажмдаги 6 дона фотосурат, характеристика топширишлари лозим.

Паспорт шахсан кўрсатилади.

Машғулотлар 1 сентябрдан бошланади.

Мурожаат учун адрес: Тошкент-52, Огородная кўчаси, 15-уй, (21 автобус, 4, 5-троллейбусларнинг «Экскаватор заводи» бекати).

5-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ
1971-72 ўқув йилига
қуйидаги мутахассисликлар бўйича

УҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

тикувчилар: эркак ва аёлларнинг устки кийимлари, аёлларнинг кўйлаклари: пойафзалчилар, пойафзал бичиб тайёрловчилар, тикув машиналарини созловчи механиклар.

10 синф ҳажмида маълумоти бўлган, Тошкент шаҳрида яшовчи, 15 ва ундан юқори ёшдаги йигит ва қизлар кириш имтиҳонисиз қабул қилинади.

Билим юртига кирганлар стипендия билан таъминланади.

Билим юртини битирганлар олий ва ўрта махсус ўқув юртларига практик стажи борлар қаторида қабул қилинади.

Уқиш муддати — 1 йил.

Пойафзалчилар ва созловчи—механиклар группасига 8 йиллик маълумоти бўлган йигит ва қизлар қабул қилинади. Уқиш муддати — 2 йил.

Қуйидаги ҳужжатлар топширилади:

директор номига ариза, 8 ва 10 синфларни битирганлиги тўғрисида, соғлиги ҳақида ва турар жойидан справкалар, мактабдан характеристика, паспорт ёки туғилганлиги тўғрисидаги гувоҳномаси, 4 фотосурат (3х4 см).

Машғулотлар 1 сентябрдан бошланади.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Фрунзе райони, Б. Хмельницкий кўчаси, 55-уй (9, 11, 14, 21, 24 трамвай, 3, 6, 18, 30, 50, 54, 58 автобус ва 2, 6, 13, 14 троллейбусларнинг «Театральная» бекати).

Телевизор

21 АВГУСТ

ШАНБА

Биринчи программа. Тошкент кўрсатади. 17.50 «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Ғазалхон ёшлигим». 18.30 «Ахборот» информацион программаси. 18.45 «Яқин ердаги муҳожирлик». Телефильм. 19.00 «Ёш ижрочилар концерти. 19.50 Ҳужжатли фильм. 20.25 Кўрсатувлар программаси. **Москва кўрсатади.** 20.30 «Аёл этюдлари». Бадиий фильм. 22.00 Концерт. 23.00 «Эски замон помешчиклари». Телефильм. 23.50 Музикали калейдоскоп. 00.15 «Вақт» информацион программаси. 00.45 Москва кўрсатувларининг охири.

Иккинчи программа. Тошкент кўрсатади. Узбек тилида: 18.05 Рангли телевидение. «Гули Чохели куйлайди». Концерт. 18.35 «Станколиния» заводининг етти куни». 6-кўрсатув. 19.05 Ёзувчи минбари. 19.20 Рангли телевидение. «Ҳайвонот оламида». **Тошкент кўрсатади. Узбек тилида:** 20.30 «Икки ҳаёт». Бадиий фильм, 1-серия. 22.05 «Физкультура ва спорт». Тележурнал. 22.35 «Раъно Шарипова куйлайди». Фильм-концерт. 23.10 «Икки ҳаёт». Бадиий фильм. 2-серия.

Учинчи программа. 18.35 Душанба телевидение студиясининг кўрсатувлари.

Узбекистон ССР Министрлар Советининг ҳунар-техника таълими бўйича Давлат комитети 11-ҳунар-техника билим юрти

1971-1972 ўқув йили учун

УҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

БИЛИМ ЮРТИ: электромонтёрлар, тақсимлаш қурилмалари бўйича, ёритиш ва кучли қурилмалар бўйича, саноат ускуналари эксплуатацияси ва тузатиш бўйича, электрослесарлар, ювелирлар тайёрлайди.

Билим юртига 8-10 синф ҳажмида маълумотга эга бўлган 14 ва ундан катта ёшдаги йигит ва қизлар қабул қилинади.

УҚУВЧИЛАР — ДАВЛАТ ТАЪМИНОТИДА БУЛАДИЛАР.

Уқиш даври иш стажига қўшилади.

Билим юртида кечки мактаб ва техникум, спорт зали ва клуб мавжуд.

Бадиий ҳаваскорлик тўгараклари ва спорт секциялари доимо ишлаб туради.

Билим юртини аъло баҳолар билан тугатганлар техникумларга юбориладилар.

Уқиш муддати— бир ва икки йил.

Машғулотлар 1 сентябрдан бошланади.

Кирувчилар: ариза, маълумоти ва туғилганлиги тўғрисидаги гувоҳномалар, турар жойидан справка, 3х4 сантиметр ҳажмдаги 6 дона фотосуратларини топширишлари лозим.

Ҳужжатлар якшанбадан ташқари ҳар куни эрталаб соат 9 дан кеч 6 гача қабул қилинади.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Физкультурная кўчаси, 82-уй (3, 18, 26, 50, 54 автобуслар, 2, 6, 13 троллейбуслар, 9, 11, 14, 24 трамвайларнинг «Тўқимачилик комбинати» бекати).

Радио

21 АВГУСТ

ШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

18.00 Чўлқуварлар учун концерт. 18.40 Спорт эшиттириши (ўзбекча). 19.20 Э. Воҳидов шеърлари билан айтиладиган қўшиқлар. 20.00 Халқ жасорати йилномаси. «Қарши кундалиги» (русча). 20.30 Қарши даштини ўзлаштираётганлар учун концерт (русча). 21.00 Москва. «Инсон ва қонун» радиожурнали. 21.30 Қишлоқ радио эшитувчилари учун концерт. 22.15 «Шанба оқшомида». Концерт. 23.10 Дам олиш концерти. 24.00 Тунги музикали порграмма.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

19.00 С. Шокаримов. «Соялар чайқалади» повестидан боб (ўзбекча). 20.00 Н. Тўғрал ва С. Айний шеърлари билан айтиладиган қўшиқлар. 20.30 Экран куйлари. 20.50 И. М. Геллер, Л. А. Бочкарева. «Шаҳар ва унинг яшил либоси» (русча). 21.10 Микрофон олдида — севимли шоирларингиз (татарча). 21.30 Эстрада-рақс концерти.

УРТА ОСИЁ ТЕМИР ЙУЛИНИНГ ИШЧИЛАР ТАЪМИНОТИ БОШҚАРМАСИГА

Гоголь кўчаси, 94-уй, 179-хона)

Ишчилар таъминотининг Тошкент бўлимига **бош бухгалтер**

КЕРАК

Тошкент шаҳар, Пролетар кўчаси, 4-уй, аҳолини ишга жойлаштириш ва информация қилиш бюроси, ҳамда район ижроия комитетлари ҳузуридаги инспекторларга учрашилсин.

Узбекистон ССР Ички ишлар министрлиги коллективи министрлик аппаратининг ходими Н. Н. Аҳмедовга рафиқаси

Ғунча
АҲМЕДОВАнинг

вафоти муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

«Вечерний Ташкент» орган Ташкентского горкома КП Узбекистана и Ташгорсовета

БИЗНИНГ АДРЕС: Тошкент шаҳар, Дзержинский кўчаси, 15-уй, Редакция телефонлари: Коммутатор —33-02-49 дан 33-02-58 гача, редактор ўринбосарлари—33-29-33, 33-29-09, масъул секретарлар —33-27-22 партия, совет ва касаба союз ташкилотлари, шаҳар хўжалиги бўлимлари — 33-29-42, адабиёт, санъат ва маданият бўлимлари—33-29-55, хатлар ва оммавий ишлар—33-27-70, фан ва олий ўқув юртлари, иллюстрация бўлимлари —33-27-57, саноат, транспорт ва қурилиш бўлимлари —33-27-03, ахборот бўлими 33-28-95, эълонлар бўлими — 33-81-42.

Узбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг босмахонаси Тошкент шаҳри.

ИНДЕКС 64579. НАШР А—2636. Р—00659.